

Munich Personal RePEc Archive

Economic dimension of liveable city

Antonescu, Daniela

Institute of National Economy

25 March 2017

Online at <https://mpra.ub.uni-muenchen.de/78191/>

MPRA Paper No. 78191, posted 18 Jan 2018 05:38 UTC

Dimensiunea economică a orașului confortabil

**Dr. Daniela Antonescu
Cercetător științific II
Institutul de Economie Națională**

Dimensiunea economică a oraşului-confortabil

Autor: Antonescu Daniela

*Institute of National Economy, Romanian Academy
daniela.antonescu25@gmail.com*

Abstract

The purpose of this article is to provide an overall image of what a *liveable city* is.

Starting from the theoretical aspects presented in the first part of this work, and ending up with the practical ones, an attempt was made to provide an answer to the following question: why are some cities more attractive than others and what criteria should be fulfilled in order for the life of a city's inhabitants to be considered qualitative, and that city to be deemed liveable?

For a city to be liveable, it is bound to fulfil several conditions, the most important ones being related to economy, environment, infrastructure (healthcare, transport, education etc.), and also to aesthetics & culture, ambient, ways of spending leisure time, safety of life, vicinity etc. Albeit there is no generally accepted concept of *Liveable City*, a series of methodologies recognised globally provide an assessment of this very aspect (many of them sharing the same elements).

In this article, by means of the *Liveability indices*, cities are classified into several categories. The cities listed in one category are shown to be present in almost all the other categories, on positions that are similar. Hence, the city of Tokyo can be found in five out of six categories proposed by the international organisations which elaborated such methodologies, along with the City of London (in four out of six categories) and with New York City (in four out of six categories) etc. In Romania, the cities that might be classified as liveable are: Bucharest, Cluj-Napoca, Timisoara, Brasov, Constanța and Sibiu. The Capital City of Romania, i.e. Bucharest, is ranked the 28th in a List of European Capital Cities, being outranked by Cities like Sofia, Lisbon or Budapest, which means it still does not fulfil many of the criteria for a liveable city.

Keywords: livability, sustainable development, liveable city, urban economy

Abstract

Acest articol și-a propus să ofere o imagine de ansamblu a ceea ce presupune a fi un *orașul-confortabil (liveable-city)*. Pornind de la aspectele teoretice prezentate în prima parte a lucrării, și până la cele de natură practică, s-a încercat să se răspundă la întrebarea: *de ce unele orașele sunt mai atractive decât alte și care sunt criteriile ce trebuie îndeplinite pentru ca viața locuitorilor unui oraș să fie considerată de calitate, iar orașul să fie confortabil*. Aceste orașe confortabile trebuie să întrunească mai multe condiții: să fie dezvoltate economic, locuitorii să obțină venituri ridicate, să dețină o infrastructură de calitate (sănătate, transport, învățământ etc.), mediul înconjurător să fie curat/înverzît, să prezinte caracteristici estetice-culturale importante, să fie plăcut din punct de vedere ambiental, să existe locuri pentru petrecerea timpului liber, locuitorii să se simtă în siguranță etc.

Astfel, a apărut conceptul de *oraș-confortabil*, metodologiile de evaluare fiind diverse. Articolul prezintă cele importante metodologii de evaluare a gradului de confortabilitate a orașelor, pe plan global. Aceste metodologii utilizează o serie de *Indici ai confortabilității (Livability Index)*, cu ajutorul cărora sunt realizate clasamente internaționale, care oferă informații privind calitatea vieții în cele mai importante orașe ale lumii (criteriul principal fiind numărul de locuitori). Cele mai confortabile orașe ale lumii sunt Tokyo, Londra, New York, Paris, Sydney, Singapore etc.

În România, orașele care pot fi considerate confortabile sunt: București, Cluj Napoca, Timișoara, Brașov, Constanța și Sibiu. Orașul –capitală, București se plasează pe locul 28 într-un *Top european al capitalelor (realizat pe baza mai multor criterii cantitative și calitative)*, acesta fiind întrecut de orașe precum Sofia, Lisabona, Budapesta. Cu toate că prezintă un PIB per capita relativ ridicat (locul 40 din 276), Bucureștiul este deficitar la multe criterii calitative, precum calitatea aerului, a infrastructurii, zgomot etc.

Keywords: livability, sustainable development, liveable city, urban economy

1. Introducere

Procesul de urbanizare la nivel global este evident, acest lucru fiind susținut de o serie de rapoarte internaționale (ale Băncii Mondiale, ale Comisiei Europene, etc.), care arată o creștere semnificativă, în ultimele trei decade, a populației care trăiește la oraș: de la 42.93% în anul 1990 la 53.86% în 2015¹ (3,943 miliarde locuitori). Specialiștii apreciază că tendința de creștere va continua, astfel încât, în anul 2030, circa 70% din populația lumii va locui la oraș.

Și România se încadrează în acest tablou generalizat al urbanizării active, populația care locuiește în orașe, fiind, în anul 2015, de aproximativ 10.82 milioane locuitori (54.56% din total), dar cu o tendință mai puțin agresivă de creștere, înregistrată după 1990 (în anul 1990, procentul era de numai 53,22%).

În Uniunea Europeană, procentul excede valoarea înregistrată la nivel mondial, astfel încât, în anul 2015, acesta atinge valoarea de 74.8% (respectiv 381.23 de milioane locuitori) din total populație, cu tendință evidentă de creștere, comparativ cu anul 1990, când procentul era de 70.7%.

Această tendință de creștere a concentrării populației în zonele urbane și, în special, în orașele de mari dimensiuni, constituie un fenomen pe care omenirea îl experimentează de ceva vreme și care presupune prezența unui anumit nivel al calității vieții și bunăstării individuale.

Concomitent, fenomenul acut de urbanizare a determinat și creșterea importanței orașelor din punct de vedere economic, acestea fiind considerate adevărate *motoare de creștere economică*, contribuind, astfel, la intensificarea mobilității forței de muncă și capitalului (financiar, tehnologic, inovativ etc.). De altfel, este binecunoscut faptul că, la nivel global, orașele, prin puterea lor economică, contribuie cu peste 80% la formarea PIB mondial (GDP) (McKinsey Global Institute, 2015).

Practic, într-o lume globalizată, orașele devin competitori economici, intrând în lupta de creștere a competitivității, urmărind, prin orice mijloace, sporirea atractivității lor pentru locuitori și firme. Dar, atractivitatea orașelor este strâns legată de conceptul de *'Livability'* (locuire confortabilă), acesta devenind o caracteristică fundamentală în lupta concurențială globală, de atragere a resurselor de orice-fel, fiind recunoscută contribuția la creșterea economică locală, la reziliența economică, inovarea socio-culturală, creșterea nivelului de trai. Mai mult, competiția între orașe este privită ca o competiție strategică între națiuni, orașele devenind epicentrul avantajului economic, social, cultural etc.

Din acest considerent, în ultimii ani, constatăm o creștere tot mai mare a interesului pentru așa-numitul *oraș-confortabil-de-trăit (livability of cities)*, atât din partea mediului academic, cât și din partea decidenților politici, aspect ce a determinat, pe de-o parte, promovarea unor metodologii de evaluare a nivelului de confortabilitate și, pe de altă parte, un proces de lansare a unor politici urbane adecvate, care să contribuie la creșterea acestei calități importante a orașelor moderne.

---

¹ <http://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS>

Metodologiile propuse la nivel internațional au la bază elaborarea unor indici care să evalueze poziția relativă a orașelor, în funcție de valorile obținute. Indicii sunt construiți pe baza unor indicatori care comensurează aspectele multi-dimensionale ale bunăstării umane: mobilitatea personală, securitatea, mediul înconjurător, estetica urbană, buna guvernare, acțiunile culturale etc. Prezentăm, în continuare, unele modalități de evaluare a nivelului de confort al unui oraș și rezultatele obținute.

1. Conceptul de oraș-confortabil

Conceptul de '*oraș-confortabil*' prezintă mai multe fațete, neavând o formă/formulă general acceptată, fațete calitative și cantitative. Acest concept vine la pachet cu alte două concepte, fără de care nu poate fi definit: calitatea vieții și bunăstarea locuitorilor.

Utilizat frecvent în anii 80-90, în SUA, conceptul a fost abordat, inițial, în strânsă legătură cu comunitatea urbană pe care o definea/caracteriza, în contextul problemelor determinate de extinderea orașelor și de creșterea dependenței de autoturisme (mașini).

Studiile și analizele privind nivelul (gradul) de confortabilitate a orașului au încercat să identifice care sunt elementele ce determină competitivitatea orașelor, încercând să informeze autoritățile și factorii interesați cu privire la calitatea condițiilor de locuire, în vederea atragerii de capital uman și financiar/antreprenorial.

În studiul intitulat *The Cities and the Creative Class*², Richard Florida, unul dintre cei mai cunoscuți urbanisti pe plan internațional, susține ideea că orașele au nevoie de un "*people climate*", adică acel mediu în care locuitorii trebuie să se simtă confortabil și să-și îndeplinească aspirațiile de viață.

Din perspectivă socială, conceptul *livability* a încercat să aducă în prim plan echitatea socială, iar din perspectivă economică, a urmărit să contribuie la construirea de politici de care să beneficieze toți locuitorii, și, în special, cei dezavantajați.

Utilizarea conceptului de *livability* a atras după sine și recunoașterea altor concepte, precum *sustainable-city*, *smart-city*, *global-city*, *perfect-city*, *fastes-city*, între acestea extind puternice interdependențe (dar nu o suprapunere totală). De multe ori, se consideră că *livability* reprezintă unul dintre elementele de bază ale sustenabilității (*alături de economic performances, environment protection and good governance*). După 1990, intervențiile (discuțiile) privind orașul-confortabil au devenit din ce în ce mai frecvente, datorită faptului că locuitorii acestor zone au conștientizat faptul că, pe lângă avantajele economice, sociale, de infrastructură etc., orașul trebuie să fie un loc unde să le facă plăcere să trăiască, unde să-și crească copii și unde să îmbătrânească. De altfel, majoritatea definițiilor acestui concept au în centrul atenției un anumit standard de calitate a vieții, standard la care țintesc toate orașele și locuitorii lor, deopotrivă.

---

² Florida R. (2002), *The Cities and Creative Class*,
<http://creativeclass.com/rfcgdb/articles/4%20Cities%20and%20the%20Creative%20Class.pdf>

Definirea conceptului suscită multe abordări, dar majoritatea celor îl analizează sunt de acord cu ideea că această calitate de *livability* oferită unui oraș nu depinde foarte mult de statutul țării respective (țară dezvoltată sau mai puțin dezvoltată), ci, ține mai mult de atractivitatea orașului pentru activități de natură socială, de soliditatea economică a zonei, de mediul antreprenorial etc. Devine evident faptul că *city's livability* este dificil de măsurat, cu toate că sunt recunoscute unele elemente comune: costul locuirii, calitatea vieții și fericirea, bunăstarea etc. Din această perspectivă, *orașul-confortabil* trebuie să îndeplinească trei funcțiuni principale, care să asigure, în final, *prosperitatea întregii zone* (Figure 1):

1. Economică: productivitatea ridicată, costurile scăzute, venituri și rezultate economice importante.
2. Materială-funcțională (să dețină infrastructură și servicii urbane corespunzătoare; un mediu înconjurător curat);
3. Tehnică și apolitică (să aibă o bună guvernare, experți, specialiști, urbanisti, economiști, arhitecți etc. care să realizeze strategii de dezvoltare în acord cu tendințele globale și nevoile locale).

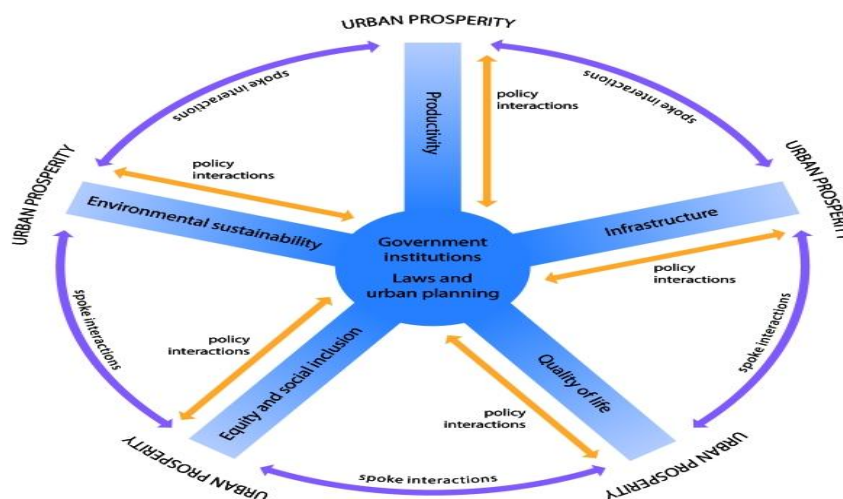

Figure 1: Urban prosperity

Source: <https://www.siemens.com/innovation/en/home/pictures-of-the-future/infrastructure-and-finance/livable-and-sustainable-cities-facts-and-forecasts-economic-imbalances-are-growing-in-cities-worldwide.html>

2. Modalități de evaluare a Indicelui de confortabilitate (The Index of livability). Clasamente internaționale

Pentru evaluare unui fenomen de natură economică sau socială de-o complexitate ridicată, de regulă, se apelează la elaborarea unui Indice, care exprimă într-o formă sintetică acel fenomen și care are la bază mai mulți indicatori.

În ceea ce privește măsurarea nivelului de *livability*, există în literatura de specialitate, o serie de **Indici**, calculați de diferite instituții și organisme internaționale, pe baza unor metodologii consacrate, care oferă, la un anumit

moment (de obicei, anual), un clasament al celor mai confortabile orașe din lume, pe baza unei selecții riguroase și a unor date statistice oficiale. Acești Indici sunt prezentați, sintetic, în cele ce urmează:

1 **The Global Power City Index**³ elaborat de Mori Memorial Foundation, cunoscut sub numele de *Mori Index*, realizează un clasament al orașelor, la nivel global, ținând seama de “magnetismului” lor, adică de acea putere care le permite să atragă indivizi creativi și firme de pe toate continentele, și să-și mobilizeze bunurile (assets) în domenii precum: securitate economică, socială și în protecția mediului. Indicele Mori evaluează, la modul general, atractivitatea a 40 de orașe considerate conducătoare la nivel mondial, în concordanță cu șase funcții principale: economică, cercetare-dezvoltare, interacțiune culturală, mediu și accesibilitate. Analizele realizate au avut în vedere așa-numiții *actori* globali (global actors), care conduc activitățile urbane în orașele lor: Manager, Researcher, Artist, Visitor, and Resident (Table 1)

Table 1: Economic and Research Function- the Main Indicators

Function	Grup de indicatori	Indicators	
ECONOMIC	“Market Size“	<ul style="list-style-type: none"> • Nominal GDP • GDP per Capita • GDP Growth Rate • Level of Economic Freedom • Total Market Value of Listed Shares on Stock Exchanges • World’s Top 300 Companies • Total Employment • Number of Employees in Service Industry for Business Enterprises • Wage Level • Ease of Securing Human Resources • Office Space per Desk • Corporate Tax Rate • Level of Political, Economic and Business Risk 	
	“Market Attractiveness“		
	“Economic Vitality“		
	“Human Capital“		
	“Business Environment“		
RESEARCH	<ul style="list-style-type: none"> • “Ease of Doing Business“ 	<ul style="list-style-type: none"> • “Academic Resources“ • “Research Background“ • 	
	• “Academic Resources“		<ul style="list-style-type: none"> • Number of Researchers • World’s Top 200 Universities • Academic Performance in Mathematics and Science • Readiness for Accepting Researchers
	• “Research Background“		

³ <http://mori-m-foundation.or.jp/english/ius2/gpci2/index.shtml>

AND DEVELOPMENT	<ul style="list-style-type: none"> • “Research Achievement” 	<ul style="list-style-type: none"> • Research and Development Expenditure • Number of Registered Industrial Property Rights (Patents) • Number of Winners of Highly-Reputed Prizes (Science and Technology-Related Fields) • Interaction Opportunities between Researchers
-----------------	--	--

Source: http://mori-m-foundation.or.jp/pdf/GPCI2016_en.pdf

Având în vedere valorile Indicelui Mori, construit pe baza indicatorilor economici și de cercetare-dezvoltare, clasamentul global al orașelor (primele 10 orașe din lume) se prezintă după cum urmează (Table 2):

Table 2: Economic and Research Function- Index Ranking, 2016 year

Locul	Economie	Indicele	Locul	Cercetare-Dezvoltare	Indicele
1	Tokyo	311.0	1	New York	215.8
2	London	307.5	2	Tokyo	162.9
3	New York	298.7	3	London	162.4
4	Beijing	297.5	4	Los Angeles	145.7
5	Hong Kong	278.1	5	Seoul	122.7
6	Singapore	261.3	6	Boston	118.4
7	Shanghai	261.1	7	Singapore	112.0
8	Zurich	254.6	8	Paris	111.9
9	Seoul	239.8	9	San Francisco	111.0
10	Sydney	230.4	10	Chicago	99.6

Source: http://mori-m-foundation.or.jp/pdf/GPCI2016_en.pdf

2 **The Global Cities Index** este propus și calculat de Foreign Policy Magazine, The Chicago Council on Global Affairs, A.T. Kearney (2010), fiind cunoscut sub denumirea de Foreign Policy Index.

Acest indice evaluează performanțele actuale ale orașelor pe baza a 13 de indicatori, din domeniile: economic (25%), bunăstare individuală (25%), guvernanta (25%) și inovare (25%), urmărind evoluția a 125 de orașe, de pe glob. Din punct de vedere economic, indicatorii analizați sunt PIB și investițiile pe termen lung. La aceștia se mai adaugă și inovarea, cu următorii indicatori: patente, investiții private și incubatoare de afaceri. Indicele este calculat în două variante: Indicele *Global al orașelor* și *Global Cities Outlook*, valorile și clasamentul fiind prezentate în tabelul de mai jos (Table 3).

Table 3: Global Cities Index and Global Cities Outlook, 2016

Locul ocupat	City	Global Cities Index	Locul ocupat	City	Global Cities Outlook
1	London	52.7	1	San Francisco	70.6
2	New York	62.5	2	New York	70.4
3	Paris	54.5	3	Boston	67.8
4	Tokyo	46.7	4	London	67.1

5	Hong Kong	44.2	5	Huston	61.0
6	Los Angeles	38.2	6	Atlanta	61.0
7	Chicago	38.0	7	Stockholm	60.6
8	Singapore	37.9	8	Amsterdam	60.4
9	Bejing	36.0	9	Munich	60.1
10	Washington DC	34.7	10	Zurich	59.4

Source: <https://www.atkearney.com/documents/10192/8178456/Global+Cities+2016.pdf/8139cd44-c760-4a93-ad7d-11c5d347451a>

Un loc important în clasamentul prezentat mai sus îl dețin *Global Elite* (elitele globale), adică acele orașe care sunt plasate pe primele locuri, în ambele Topuri (Global Cities Index and Global Cities Outlook). De regulă, aceste orașe au o populație medie de 8.8 milioane locuitori și un PIB total de 7,3 trillion Dolari.

De asemenea, în rapoartele amintite există și alte două categorii de orașe: *Orașele perfecte* (Perfect City) și *Orașele cele mai rapide* (Fastest city). Un exemplu de oraș perfect este Genova, în timp ce la categoria celor mai rapide orașe pot fi amintite: Sydney, Melbourne și Bruxelles.

3 The Global Cities Index propus de Frank Knight⁴ (Citi Private Bank), cunoscut sub numele de *Knight Frank Index*. În Raportul său de evaluare, Knight propune o abordare bazată, cu precădere, pe elemente de natură economică și pe percepția oamenilor cu privire la gradul de confortabilitate (așa-numita abordare centrată pe oameni - "*people-centric*"). Cu alte cuvinte, forțele-motrice ale dezvoltării urbane sunt: finanțele, domeniul aerospațial, bunurile de consum și/sau cele prelucrate, și cel mai important "bun": forța de muncă educată și creativă. Drept consecință, activitățile imobiliare devin din ce în ce mai căutate, din perspectiva construirii unui mediu care atrage și păstrează locuitorii săi.

4 The Global City Competitiveness Index propus de Economist Intelligence Unit (EIU) și Citi-Group, cunoscut sub denumirea de *EIU-Competitiveness Index*.

Acest indice a avut în vedere, într-o primă fază a elaborării sale, caracteristicile geografice/spațiale ale orașelor, grupate pe șase domenii (25% din Indice) și caracteristicile specifice, grupate pe cinci domenii importante: stabilitate, sănătate, cultură, mediu înconjurător, educație și infrastructură (75% din Indice).

Ulterior, au fost incluse și alte domenii, precum: forma orașului (expansiunea, întinderea, mărirea spațiilor verzi), amplasarea geografică a orașului (caracteristici naturale, izolarea sau conectivitatea), aspecte de natură culturală și nivelul de poluare. Aceste caracteristici spațiale sunt evaluate pentru un număr de 70 de orașe cu ajutorul *Livability Index*, criteriile principale de selecție fiind: mărirea populației și distribuția geografică, dar și faptul că toți rezidenții beneficiază de resursele naturale ale orașului și, cu toții, suferă de pe urma poluării aerului. Clasamentul primelor zece orașe din lume realizat pe baza valorii *Livability Index* este prezentat în Tabelul 4.

⁴ Frank, K. (2011), *The Wealth Report: A Global Perspective on Prime Property and Wealth* [online] <http://www.knightfrank.com/wealthreport/2011/images/brochure.pdf>.

Table 4: Best cities ranking (EIU), at global level, in 2016

Locul	City	Spatial Adjusted Livability Index	RANK - Spatial Adjusted Livability Index	EIU Livability index (from city sample used)	Change in rank
1	Hong Kong	87.8	1	10	9
2	Amsterdam	87.4	2	8	6
3	Osaka	87.4	3	3	0
4	Paris	87.1	4	5	1
5	Sydney	86.0	5	2	-3
6	Stockholm	86.0	6	4	-2
7	Berlin	85.9	7	7	0
8	Toronto	85.4	8	1	-7
9	Munich	85.1	9	9	0
10	Tokyo	84.4	10	6	-4

Source: A special report from the Economist Intelligence Unit Global Cities Index and Global Cities Outlook, 2016

5 The Quality of Living Index propus de MERCER⁵ și cunoscut sub numele de The MERCER Index.

Indicele Mercer este calculat pe baza a 39 de factori grupați în zece categorii, ce conțin toate elementele-cheie care pot descrie calitatea vieții, raportate la un număr de 450 orașe. Metodologia de calcul pentru **Indicele MERCER** are la bază următoarele elemente:

- Stabilirea valorilor tangibile ale percepției calitative aferente obiectivelor evaluate;
- Selectarea factorilor ce reprezintă criteriile considerate cele mai relevante;
- Stabilirea diferențelor de calitate a vieții între orașele analizate;
- Calculul Indicelui Oraș-cu-Oraș (comparație unu la unu) pentru a sintetiza diferențele între cele două orașe;
- Stabilirea Indicelui de calitate a vieții (Quality of Living Index for the city).

MERCER Index are la bază următoarele categorii de indicatori: bunuri de consum, Economic environment, Housing, Medical and health considerations, Natural environment, Political and social environment, Public services and transport Recreation, Schools and education and Socio-cultural environment.

În anul 2016⁶, Topul orașelor în funcție de valorile Indicelui MERCER este următorul: 1 - Vienna (Austria), 2 – Zurich (Switzerland), 3 – Auckland (New Zealand), 4 – Munich (Germany), 5 – Vancouver (Canada), 6 – Dusseldorf (Germany), 7 – Frankfurt (Germany), 8 – Geneva (Switzerland), 9 – Copenhagen (Denmark) și 10 – Basel (Switzerland).

⁵ Mercer is the world's largest human resources consulting firm. Headquartered in New York City, Mercer has more than 20,500 employees, is based in more than 40 countries, and operates internationally in more than 130 countries. Mercer is a subsidiary of global professional services firm Marsh & McLennan.

⁶ <https://www.imercer.com/content/mobility/rankings/d147852/index.html>

3. București – cel mai confortabil oraș al României

Orașul București – capitala României – este, în prezent, considerat cel mai confortabil oraș din țară, urmat de Cluj Napoca, Timișoara, Brașov, Constanța și Sibiu.

Cu toate că nu apare în niciunul dintre globale topurile prezentate anterior, București se numără printre cele mai atractive orașe ale țării, fiind (în cadrul Regiunii București-Ilfov) una dintre cele mai importante regiuni ale UE-28.

Valoarea PIB per capita a regiunii a fost, în anul 2014, de 35.500 Euro, aceasta ocupând locul 40 din cele 276 regiuni ale UE (fiind în primele 15% dintre regiuni) (Fig.2).

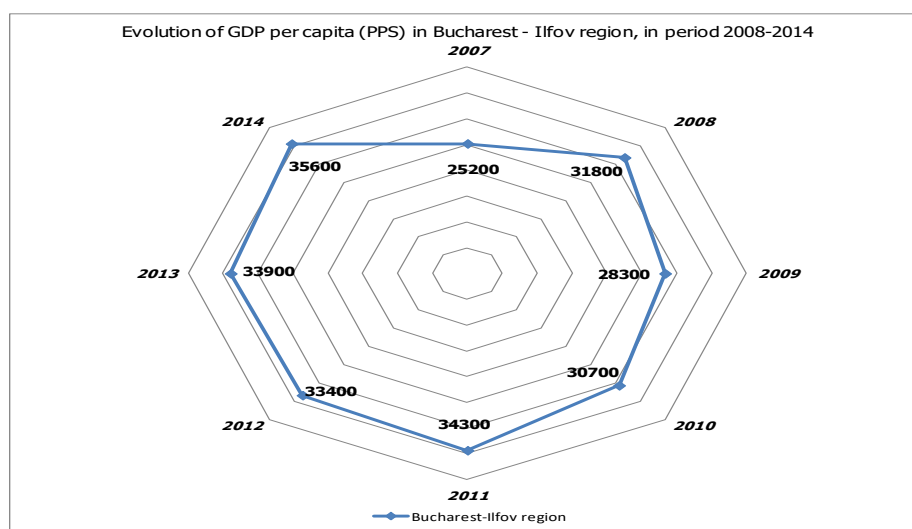
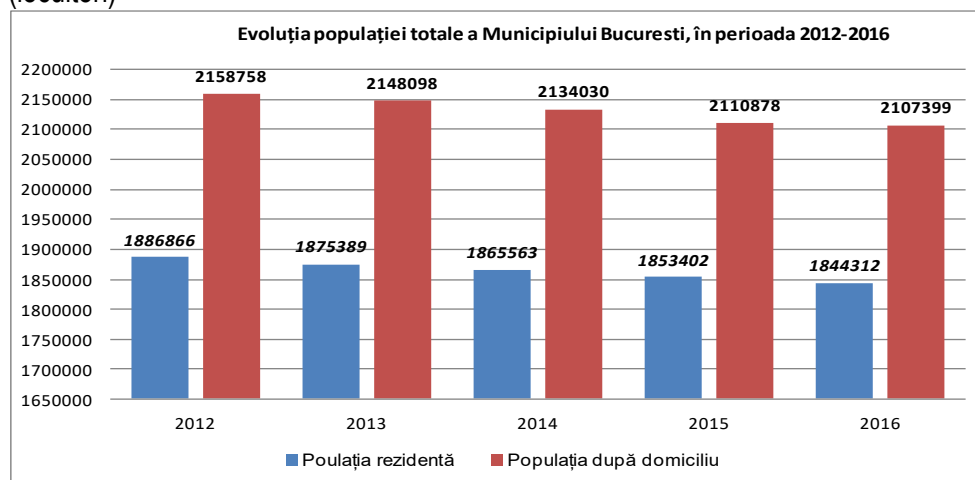

Figure 2: Evolution of GDP per capita (PPS) in Bucharest Ilfov region, in 2007-2014 period (Euro per capita)

Source: Author computation

Dacă din punct de vedere economic, valoarea PIB per capita asigură un anumit confort bucureștenilor, din punctul de vedere al calității vieții există unele deficiențe, care trebuie remediate în timp și care afectează nivelul de confortabilitate. Unul dintre efectele reducerii calității vieții în oraș a fost cel de reducere constantă a populației cu rezidență permanentă, de la 1,88 mil. locuitori în anul 2012 la 1,84 mil. locuitori în 2016 (1 ianuarie) (o scădere de -2,21%). De asemenea, și populația cu domiciliu în București, a înregistrat o scădere din punct de vedere numeric, de la 2,15 mil. locuitori la 2,10 mil. locuitori (2,37%) (Figure 3).

Figure 3: Evoluția populației totale a municipiului București, în perioada 2012-2016 (locuitori)

Source: <http://statistici.insse.ro/shop/index.jsp?page=tempo3&lang=ro&ind=POP105A>

Pentru a evalua cât de mult orașul București poate fi considerat *livability city*, prezentăm, sintetic, rezulatele unui Raport elaborat de Comisia Europeană, în anul 2015, intitulat **Quality of life in european Cities**⁷, care vizează un număr de 83 de orașe din UE, criteriile ce au stat la baza analizei fiind prezentate în Tabelul 5:

Table 5: Criterii de evaluare a satisfacției cetățenilor din orașele Europene

<i>Satisfaction with infrastructure and facilities of the city</i>	PEOPLE'S VIEWS ABOUT THEIR CITY	PEOPLE'S SATISFACTION WITH THEIR CITY IN RELATION WITH ENVIRONMENT	PEOPLE'S SATISFACTION WITH THEIR PERSONAL SITUATION
Public transport Health care services Sports facilities Cultural facilities Educational facilities Streets and buildings Public spaces Availability of retail shops	Employment opportunities The housing situation The presence and integration of foreigners Safety and trust City administrative services	Air quality Noise level Cleanliness Green spaces Fight against climate change	Life in general Place where people live Financial situation of household Personal job situation

Source: Quality of life in European Cities, 2015, European Commission

În ceea ce privește situația calității vieții în București și a calității sale de *livability*, răspunsurile date de cetățenii orașului sunt prezentate, sintetic, în cele ce urmează (anul 2015) (Table 6):

⁷ The methodology used is that of Eurobarometer surveys as carried out by the Directorate-General for Communication (DG COMM "Strategy, Corporate Communication Actions and Eurobarometer" Unit.

1. *Nivelul general de satisfacției* al locuitorilor reprezintă unul din elementele esențiale ale calității de locuire pentru orice categorie de oraș. În București, locuitorii sunt mulțumiți de faptul că își desfășoară viața în acest loc, în proporție de 80%. În Europa, gradul de satisfacție cel mai ridicat îl au cei din Zurich (99%), urmați de cei din Aalborg, Vilnius și Belfast (fiecare cu 98%). La polul opus, cei mai nemulțumiți locuitori se regăsesc în orașele Atena (67%) și Napoli (75%).
2. În ceea ce privește calitatea transportului public, numai 48% din bucureșteni au declarat că sunt mulțumiți de acesta. În Europa, cei mai mulțumiți locuitori sunt cei din Zurich (97%), Wien (95%) și Helsinki (93%), iar la polul opus se află cei din Napoli (33%), Roma (30%) și Palermo (14%).
3. Referitor la serviciile medicale publice, mai puțin de jumătate dintre bucureșteni sunt nemulțumiți de acestea, comparativ cu cei 90% mulțumiți care locuiesc în Zurich, Groningen, Antwerpen, Graz, Lille, Amsterdam, Bordeaux, Strasbourg, Geneva și Liege.
4. Nivelul de satisfacție al locuitorilor vis-a-vis de calitatea sectorului de învățământ-educație din București ajunge la 48%, fiind cel mai redus din UE (după orașului Sofia, care înregistrează 47%). Primele locuri sunt deținute de Groningen, Rennes (ambele cu 88%), Praga (87%), Antwerpen (86%) și Zurich (85%).
5. Starea clădirilor – mai puțin de 50% din respondenți sunt satisfăcuți de starea acestora. Cei foarte mulțumiți locuiesc în Zurich (93%) și Stockholm (90%).
6. Nivelul de satisfacție cu privire la gradul de curățenie din București este foarte mic (de numai 37%), iar restul de 62% dintre cetățeni sunt total nemulțumiți de acest aspect; în UE, cetățenii din Luxemburg sunt mulțumiți de curățenia orașului în proporție de 95%, iar în Viena de 90%.
7. Zgomotul din oraș creează probleme destul de mari locuitorilor din București, determinând ca proporția celor nemulțumiți să se ridice la un procent de 69% din numărul total de locuitori.
8. Calitatea aerului poate fi un criteriu important al atractivității unui oraș. Bucureștenii sunt nemulțumiți de acest aspect în proporție de 78%. În Wien, Helsinki și Dublin, procentul celor mulțumiți de calitatea aerului din oraș ajunge la 88%.
9. În ceea ce privește calitatea administrației publice, gradul de satisfacție al locuitorilor orașului București este de 42%, comparativ cu Zurich (90%), Luxembourg (87%), Graz (83%) și Oslo (80%). De asemenea, 45% dintre bucureșteni cred că administrația publică a orașului este eficientă, restul de 55% considerând-o lipsită de eficiență.
10. În ceea ce privește sentimentul de siguranță, numai 18% dintre bucureșteni se simt în siguranță în oraș.
11. Ușurința de a găsi un loc de muncă este un criteriu ce reprezintă pentru cei mai mulți locuitori, condiția esențială de a supraviețui într-un oraș de mari dimensiuni. La întrebarea dacă este facil să-ți găsești un loc de muncă în București, circa 48% din cei chestionați, au răspuns DA.

12. Satisfacția financiară a locuitorilor din orașele europene variază foarte mult de la un oraș la altul. În București, cei care foarte satisfăcuți de acest aspect sunt în proporție de 9% și cei relativ satisfăcuți sunt de circa 55%. Nivelul de satisfacție financiară diferă de la un maxim în Zurich (92%), la un minim în Atena (33%).

Table 6: Europe's Most Liveable Capital Cities (2013)

I'm satisfied to live in...	Position in terms of EU Capital Cities (29)	% satisfaction
Oslo	1	99%
Vilnius	2	98%
Cardif, Copenhagen, Stockholm	3	97%
Luxembourg, Vienna	4	96%
Zagreb, Amsterdam	4	94%
Dublin, Warshav	10	93%
Tallinn, Lubliana	12	92%
Valletta, Prague, Helsinki, Berlin	14	91%
Budapest, Bratislava, London	18	90%
Riga	21	89%
Nicosia, Lisbon	22	88%
Brusells, Madrid, Paris	24	87%
Sofia	27	86%
Bucharest	28	83%
Rome	29	80%
Athens	30	67%

Source: <https://www.cardiffpartnership.co.uk/wp-content/uploads/ITEM-4-APP-A-Draft-Liveable-City-Report-2017.pdf>

Date fiind răspunsurile prezentate mai sus, putem afirma că, în ciuda faptului că în București există un nivel de dezvoltare superior celorlalte orașe din România, gradul de satisfacție pe care îl oferă viața trăită în acest oraș este relativ redus.

Chiar dacă nivelul general de satisfacție este de 80% în rândul locuitorilor, din cauza celorlalte probleme existente (servicii de sănătate publică de calitate redusă, grad ridicat de poluare a aerului, infrastructura, un sistem de învățământ care necesită o creștere a calității serviciilor oferite), calitatea de *livability* este discutabilă.

Din punct de vedere al dinamicii percepției generale, nivelul de satisfacție privind locuirea în București a scăzut în anul 2015 comparativ cu anul 2013, de la 83% la 80%, ceea ce arată, că există o tendință de înrăutățire a situației generale a nivelului de confortabilitate a orașului.

4. Concluzii

Acest articol și-a propus să ofere o imagine de ansamblu a ceea ce se presupune a fi un oraș *confortabil pentru locuitorii săi*.

Pornind de la aspectele teoretice prezentate în prima parte lucrării, și până la cele de natură practică, s-a încercat să se răspundă la întrebarea: *de ce unele orașele sunt mai atractive decât altele și care sunt criteriile ce trebuie îndeplinite pentru ca viața locuitorilor unui oraș să fie considerată de calitate- confortabilă*.

Aceste orașe confortabile trebuie să întrunească mai multe condiții, cele mai importante fiind cele legate de aspectele economice, de mediu, infrastructură (de sănătate, transport, învățământ etc.), dar și de ordin estetic-cultural-recreațional. Aspectele economice nu sunt întodeauna edificatoare pentru nivelul de confort al unui oraș, dacă ele nu sunt însoțite și de acțiuni specifice, ale căror efecte pozitive să se răsfrângă asupra dezvoltării generale și asupra calității vieții locuitorilor. Cu toate că nu există un Indice general acceptat destinat evaluării gradului de confort al unui oraș, totuși, se poate constata că, orașele din Topul mondial apar în majoritatea metodologiilor identificate în studiu. Astfel, orașul Tokyo se regăsește în cinci din cele șase clasamente (metodologii) propuse de organizațiile internaționale. Acest lucru este valabil și pentru alte orașe, precum Londra (se regăsește în patru din șase clasamente), New York (idem Londra) etc. (Table 7).

Table 7: Global Cities Ranking regarding to different *Livability Index*, 2016

Locul	Topul mondial (Economie) 2016	Topul mondial (Cercetare-Dezvoltare) 2016	Global Cities Index 2016	Global Cities Outlook 2016	Spatial Adjusted Livability Index 2016	EIU Livability index (from city sample used)
1	Tokyo	New York	London	San Francisco	Hong Kong	Toronto
2	London	Tokyo	New York	New York	Amsterdam	Sydney
3	New York	London	Paris	Boston	Osaka	Osaka
4	Beijing	Los Angeles	Tokyo	London	Paris	Stockholm
5	Hong Kong	Seoul	Hong Kong	Huston	Sydney	Paris
6	Singapore	Boston	Los Angeles	Atlanta	Stockholm	Tokyo
7	Shanghai	Singapore	Chicago	Stockholm	Berlin	Berlin
8	Zurich	Paris	Singapore	Amsterdam	Toronto	Amsterdam
9	Seoul	San Francisco	Beijing	Munich	Munich	Munich
10	Sydney	Chicago	Washington DC	Zurich	Tokyo	Hong Kong

Source: Author computations

În România, orașele care ar întruni calitățile de *livability* sunt considerate a fi București, Cluj Napoca, Timișoara, Brașov, Constanța și Sibiu.

Într-un Top european al capitalelor, București se plasează pe locul 28, el fiind întrecut de orașe precum Sofia, Lisabona, Budapesta, ceea ce înseamnă că, multe dintre criteriile pe care ar trebui să le îndeplinească pentru a fi *confortabil* nu sunt încă atinse. Cu toate că orașul București are un PIB per capita ridicat (regiunea București_Ilfov), o serie de aspecte precum infrastructura, aspecte privind arhitectura urbană, nivelul de poluare etc., îi determină pe mulți locuitori să-l considere neatractiv și, în multe cazuri, neconfortabil.

REFERENCES

- Alberti, M. (2000), Urban form and ecosystem dynamics: empirical evidence and practical implications. William K, Burton E, & Jenks, M. (eds.). Achieving sustainable urban form. London: E. & F.N. Spon.
- Berta N., (2008), Le concept d'externalité de l'économie externe à "l'interaction directe": quelques problèmes de définition. Documents de travail du Centre d'Économie de la Sorbonne, 2008. ISSN: 1955-611X. 2008.
- Bohm P. (1987), External Economies", in The New Palgrave: A Dictionary of Economics, London and New York, Macmillan and Stockton, 261-63.
- Buchanan J. M. (1966), "Joint Supply, Externality and Optimality", *Economica*, Nov., vol. 33, 404-15.
- Buchanan J. M. and W. C. Stubblebine (1962), "Externality", *Economica*, vol. 29, 371-84.
- Florida R. (2002), The Cities and Creative Class, <http://creativeclass.com/rfcgdb/articles/4%20Cities%20and%20the%20Creative%20Class.pdf>
- Frank, K. (2011a) The Wealth Report: A Global Perspective on Prime Property and Wealth, <http://www.knightfrank.com/wealthreport/2011/images/brochure.pdf>
- Glaeser, E. (2011) Triumph of the City: How our Greatest Invention Makes US Richer, Smarter, Greener, Healthier, and Happier, The Penguin Press.
- Girardet, H. (2004), Cities people planet: liveable cities for a sustainable world. West Sussex, UK: John Wiley & Sons Ltd.
- Jacobs J. (1969), The economy of city, Random House, New York.
- Kearney A.T. (2010) The Urban Elite: The A.T. Kearney Global Cities Index 2010 [online], http://www.atkearney.com/images/global/pdf/Urban_Elite-GCI_2010.pdf.
- Ley, A. and Newton, P. (2010), *Creating and sustaining liveable cities*, in Kallidaikurichi, S.
- Luque-Martinez, T., Munoz-Leiva, F. (2005) City benchmarking: a methodological proposal referring specifically to Granada' Cities, Vol. 22, No. 6, pp.411–423.
- Lyndhurst, B. (2004), *Liveability & Sustainable Development: Bad Habits & Hard Choices*, July, Final Report for the UK Office of the Deputy Prime Minister.
- Nijkamp P., Verhoef E, Externalities in the Urban Economy, <https://papers.tinbergen.nl/03078.pdf>

- Remy J., (2015), *L'espace, un objet central de la sociologie*, Toulouse, Erès, coll. « érès poche - Sociétés urbaines et rurales », 2015, 183 p., préface de Maurice Blanc, ISBN: 978-2-7492-4899-8.
- Yuen, B. (Eds.): *Developing Living Cities: From Analysis to Action*, World Scientific, Singapore.
- AARP Public Policy Institute, *Livable Communities: An Evaluation Guide*.
- <https://www.cardiffpartnership.co.uk/wp-content/uploads/ITEM-4-APP-A-Draft-Liveable-City-Report-2017.pdf>
- *Quality of life in European Cities*, 2015, European Commission
- <https://www.imercer.com/content/mobility/rankings/d147852/index.html>
- *A special report from the Economist Intelligence Unit Global Cities Index and Global Cities Outlook*, 2016.
- <https://www.atkearney.com/documents/10192/8178456/Global+Cities+2016.pdf/8139cd44-c760-4a93-ad7d-11c5d347451a>
- Frank, K. (2011), *The Wealth Report: A Global Perspective on Prime Property and Wealth* [online] <http://www.knightfrank.com/wealthreport/2011/images/brochure.pdf>.
- <http://data.worldbank.org/indicator/SP.URB.TOTL.IN.ZS>
- <https://www.siemens.com/innovation/en/home/pictures-of-the-future/infrastructure-and-finance/livable-and-sustainable-cities-facts-and-forecasts-economic-imbalances-are-growing-in-cities-worldwide.html>
- <http://mori-m-foundation.or.jp/english/ius2/gpci2/index.shtml>